

JUHLAJULKAISU

ANTTI SUVIRANTA

1923 • 30/11 • 1993

SUOMALAINEN LAKIMIESYHDISTYS

Gummerus Kirjapaino Oy
Jyväskylä 1993

ISSN 0356-7222
ISBN 951-855-132-4

Esko Hoppu

Palkkaturvalakiin perustuvan maksuvapautuksen oikeusvaikutuksista

Yleistä

Työsopimuslain (TSL) 7 §:n mukaan sellaisena kuin lainkohta on 30.4.1970/320 annetussa laissa työsopimuksesta johtuvia oikeuksia, paitsi erääntynyttä saamista, ei työntekijä tai työnantaja voi toisen sopijapuolen suostumuksetta siirtää kolmannelle. Työnantajan liikettä luovutettaessa siirtyvät kuitenkin hänen oikeutensa ja velvollisuutensa lainkohdan toisen momentin mukaan välittömästi liikkeen uudelle omistajalle. Tämä ei kuitenkaan vastaa työntekijän palkkatai muusta työsuhteeseen perustuvasta saamisesta, joka on erääntynyt ennen luovutusta.

Lailla työsopimuslain muuttamisesta on asetuksella voimaan tulevaksi määrätyn TSL 7 §:n sisältö säädetty näin kuuluvaksi:

"Työnantajan liikkeen luovutus. Työsopimuksesta johtuvia oikeuksia, paitsi erääntynyttä saamista, ei työntekijä tai työnantaja voi toisen sopijapuolen suostumuksetta siirtää kolmannelle.

Työnantajan liikettä luovutettaessa siirtyvät hänen oikeutensa ja velvollisuutensa välittömästi liikkeen uudelle omistajalle.

Ennen luovutusta erääntyneestä työntekijän palkka- tai muusta työsuhteeseen perustuvasta saamisesta luovuttaja ja luovutuksensaaja vastaavat kuitenkin yhteisvastuullisesti. Tällöin luovuttaja on luovutuksensaajalle vastuussa ennen luovutusta erääntyneestä työntekijän saamisesta, jollei ole sovittu muuta. Irtisanomisoikeudesta liikkeen luovutuksen yhteydessä säädetään 40 §:ssä.

Konkurssipesän luovuttaessa liikkeen ei luovutuksensaaja kuitenkaan vastaa ennen luovutusta erääntyneestä työntekijän palkka- tai muusta työsuhteeseen perustuvasta saamisesta, paitsi jos luovutuksensaajana olevassa yrityksessä on omistuksen, sopimuksen tai muun järjestelyn perusteella määräysvalta:

- 1) aikaisemmalla työnantajalla;
- 2) sellaisella henkilöllä tai sellaisilla henkilöillä, jotka ovat aikaisempaan työnantajaan takaisinsaannista konkurssipesään (758/91) annetun lain 3 §:ssä tarkoitetussa läheisyys-suhteessa;

tai

- 3) edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuilla henkilöillä yhdessä.”

Työsopimuslain 7 §:n 3 momentin uuden sisällön mukaan luovutuksensaaja vastaa – toisin kuin aikaisemman lain mukaan – luovuttajan ohella ennen luovutusta erääntyneestä työntekijän palkka- ja muusta työsuhteeseen perustuvasta saamisesta. Luovuttajan ja luovutuksensaajan vastuu työntekijälle on säädetty yhteisvastuulliseksi. Samalla lainkohdassa on ratkaistu luovuttajan ja luovutuksensaajan keskinäiset vastuusuhteet tältä osin. Luovuttaja on luovutuksensaajalle vastuussa ennen luovutusta erääntyneistä työntekijän saamisista; ts. luovutuksensaajalla on takautumis- eli regressioikeus luovuttajaa kohtaan koko siitä määrästä, minkä luovutuksensaaja joutuu velkojalle eli työntekijälle maksamaan. Tästä regresivastuusta voidaan kuitenkin sopimuksin poiketa.

TSL 7 §:n 4 momentissa on kuitenkin kolmannen momentin säännöstä täsmennetty. Jos liikkeen luovuttajana on konkurssipesä, luovutuksensaaja ei olekaan vastuussa ennen luovutusta erääntyneistä työsuhteeseen perustuvista saatavista, paitsi neljännessä momentissa lähemmin säädettyissä sukulaisuus- ja läheisyytapauksissa. Asia voidaan ilmaista myös toisin. Vaikka luovuttajana on konkurssipesä, neljännessä momentissa tarkoitetun sukulaisuus- ja läheisyysedellytyksen täyttyessä luovutuksensaaja on vastuussa mainituista työntekijän saatavista, vaikka luovuttajana on konkurssipesä.

Selostetussa neljännessä momentissa ei ole säännöstä konkurssipesän ja luovutuksensaajan välisestä vastuunjaosta. Tarkasteltavana olevaa neljättä momenttia on kuitenkin asiayhteytensä mukaan tulkittava niin, että 7 §:n 3 momentin säännös luovuttajan ja luovutuksensaajan keskinäisestä suhteesta tulee tällöin sovellettavaksi; ts. jos luovutuksensaaja on neljännen momentin mukaan vastuussa sukulaisuus- ja läheisyysedellytyksen täyttyessä työntekijää kohtaan ennen luovutusta erääntyneistä työntekijän palkka- tai muista työsuh-

teeseen perustuvista saatavista, luovuttaja – siis konkurssipesä – on tällöinkin luovutuksensaajalle vastuussa näistä saamisista.

Ongelman syntyminen

Palkkaturvalain (PalkkaturvaL) 5 §:n 1 momentissa säädetään muun ohessa, että ”työntekijän työsuhteesta johtuva saatava sekä kaikki siihen perustuvat oikeudet siirtyvät valtiolle sinä päivänä, jolloin työvoimapiirin toimisto on päättänyt maksaa palkkaturvaa ja siltä osin kuin palkkaturvaa on päätetty maksaa”. Tämän säännöksen nojalla valtiosta tulee palkkaturvalain mukaan maksamiensa palkkojen osalta työntekijöiden sijasta velkoja ja valtion yhteisvastuullisina velallisina ovat liikkeen luovuttaja (konkurssipesä) ja sukulaisuus- ja läheisyysedellytykset täyttävä luovutuksensaaja.

PalkkaturvaL 6 §:n 3 momentin mukaan valtio voi nk. maksuvapautuslain säännöksistä riippumatta vapauttaa työnantajan tai muun maksuvelvollisen edellä tarkastellusta TSL 7 §:n 3 ja 4 momenttiin perustuvasta velkavastuusta. Mainitussa 6 §:n 3 momentissa säädetään:

”Valtioneuvosto ja asetuksella säädettävään määrään saakka työministeriö tai työvoimapiirin toimisto voi työllisyyden turvaamiseksi tärkeistä tai muista tähän verrattavista syistä taikka perimisen ollessa maksuvelvollisen taloudellinen asema huomioon ottaen kohtuutonta myöntää maksun suoritukselle lykkäystä tai vapauttaa työnantajan tai muun maksuvelvollisen kokonaan taikka osaksi maksuvelvollisuudestaan riippumatta siitä, mitä maksuvapautuslaissa on säädetty.”

Selostetun lainkohdan mukaan palkkaturvavelka voidaan antaa anteeksi paitsi työnantajalle myös sille, joka on yhteisvastuussa työnantajan velasta. Työllisyyden turvaamiseksi tällainen anteeksi antaminen saattaa erityisesti tulla kysymykseen TSL 7 §:n 4 momentissa tarkoitetuissa sukulaisuus- tai läheisyystilanteissa. Tällöin syntyy kysymys, mikä vaikutus on maksukykyisen yhteisvastuussa olevan velallisen tietoisesta vapauttamisesta palkkaturvalain mukaisesta velkavastuusta. Voidaanko esimerkiksi tämän jälkeen luovuttajalta eli konkurssivelalliselta periä takaisin koko palkkaturvamäärä vai ainoastaan osa siitä. Ongelmalla on, niin kuin jäljempänä lähemmin selviää, merkitystä työttömyyskassojen keskuskassan suoritusvelvollisuuden laajuutta valtiota kohtaan määrättäessä.

Velan anteeksiannosta

Selostetun kaltainen velkavastuusta vapauttaminen merkitsee velvoiteoikeuden terminologiaa käyttäen velan anteeksiantoa. Valtio luopuu siinä vastikkeetta esimerkiksi luovutuksensaajaa kohtaan saamisoikeudestaan. Palkkaturvalaissa ei kuitenkaan ole lähemmin säännelty, mikä vaikutus luovutuksensaajan velkavastuusta vapauttamisella on luovuttajan velkavastuuseen. Tämän vuoksi ongelma on ratkaistava yleisten velvoiteoikeudellisten velan anteeksiantoa koskevien periaatteiden pohjalta.

Oikeusjärjestyksessämme ei ole velan anteeksiantoa koskevia yleisiä säännöksiä. Eräitä erityistilanteita kuten akordia, yksityishenkilön velkajärjestelyä ja yritysten saneerausta varten on tosin olemassa erityissäännökset, mutta ne ovat osin jääneet käytännössä "kuolleeksi kirjaimeksi" niin kuin akordisäännökset tai ovat annetut tiettyjä erityistilanteita varten niin, ettei niistä ole saatavissa sanottavaa valaistusta nyt tarkasteltavana olevaan ongelmaan.

Velan anteeksianto on säännönmukaisesti yksipuolinen vastikkeeton oikeustoimi, joka ei edellytä velallisen hyväksymistä tai muuta tahdonilmaisua. Kun velkoja luopuu vastikkeetta saamisoikeudestaan, oikeusvaikutus syntyy tämän tahdonilmaisun pohjalta ja velkoja on antamaansa tahdonilmaisuuksiin sidottu. Vain silloin, kun velan anteeksiantoon liittyy ehtoja, se edellyttää velallisen myötävaikutusta ja perustuu tällöin – jotta ehdot sitoisivat velallista – saamisestaan luopuvan velkojan ja velallisen sopimukseen (Ks. esim. *Halila-Ylösta-lo*, Saamisen lakkaamisesta, Vammala 1989 s. 79 s ja *Wrede*, Velvoiteoikeuden yleinen osa, Helsinki 1945 s. 217 – Vrt. myös *Aurejärvi*, Velvoiteoikeuden oppikirja, Jyväskylä 1988 s. 173 s).

Velallinen vapautuu anteeksiannon johdosta siltä osin velastaan, kun se on annettu anteeksi. Anteeksiannon yhteydessä ei sitä vastoin ole yleensä lähemmin tarkasteltu sitä, mitä anteeksianto vaikuttaa muiden velallisten asemaan yhteisvastuullisessa velkasuhteessa. Ongelma on jäänyt enemmättä huomiotta lähinnä sen vuoksi, että oikeusseuraamuksia on pidetty säännönmukaisesti samoina kuin silloin, kun velkoja päästää velan vanhentumaan yhtä yhteisvastuullista velallista kohtaan (Ks. esim. *Hakulinen*, Velkakirjalaki, 2 p., Porvoo 1965 s. 46). Tämä rinnastus on myös perusteltu. Yhteisvastuullisten velallisten kannalta asiaa tarkasteltaessa ei ole eroa siinä, antaa velkoja velan yhdelle velallisista nimenomaisesti anteeksi vai antaa hän velan tietoisesti vanhentua yhden yhteisvastuullisen velallisen osalta. Ei ole myöskään osoitettavissa perusteita, joiden mu-

kaan yhteisvastuullisten velallisten keskinäiset suhteet olisi ratkaisu eri tavoin sen mukaan, aiheutuuko yhden velallisen osalta velan vanhentuminen velkojan tietoisesta menettelystä vai hänen huolimattomuudestaan. Tämän vuoksi velan anteeksiannon oikeusseurauksia voidaan yhteisvelkasuhteen osalta arvioida samojen periaatteiden pohjalta, jotka koskevat yhteisvelkasuhteen vanhentumista yhden yhteisvastuullisen velallisen osalta.

Asetuksessa määrääjasta velkomisasioissa ja julkisesta haasteesta velkojille (VanhentumisA) 3 §:ssä säädetään muun ohella, että ”jos on useampia velallisia, jotka ovat, kukin omasta ja toistensa puolesta, sitoutuneet maksuvelvollisuuteen, ja jos velkoja laiminlyö saatavansa valvomisen jonkun tykönä heistä 1 §:n mukaan, älköön toiset olko velvolliset velkojalle maksamaan sitä osaa velasta, mikä miesluvun mukaan sille olisi tullut, jonka velkoja näin on päästänyt edesvastauksesta pois”. Säännös perustuu siihen ajatukseen, että jos velkoja antaa velan vanhentua yhden yhteisvastuullisen velallisen osalta, tämä vapautuu samalla regressivastuustaan muita yhteisvelallisia kohtaan.

Ks. *Wrede*, mt. s. 243 s ”Jos saatava vanhentuu yhden yhteisvastuullisesti vastuussa olevan velallisen kohdalta, niin se vaikuttaa muiden velvoitukseen sikäli, että he vapautuvat niin suuresta osasta velkaa, mikä vastaa hänen osuuttaan pääluvun mukaan, mutta jäännöksestä he, kuten aikaisemminkin, vastaavat yhteisvastuullisesti. Saattaa näyttää siltä, että tämä muiden yhteisvastuullisten velallisten hyväksi tuleva vapautus ei olisi sopuosoinnussa yhteisvastuullisuuskäsitteen kanssa. Sillä kun yhteisvastuullisuuteen kuuluu, että jokainen on velvollinen maksamaan kaiken, niin se näyttäisi johtavan siihen, että jokainen olisi velvollinen siihen siinäkin tapauksessa, että joku muu velallinen on päässyt sitoumuksesta vapaaksi. Mutta tähän liittyy toinen seikka, nimittäin regressioikeus, jonka mukaan se velallinen, joka on maksanut enemmän kuin osuutensa, on oikeutettu saamaan muilta sen määrän, joka ylittää hänen pääluvun mukaisen osuutensa. Tästä johtuen on katsottava, että velkoja on velvollinen säilyttämään saamisoikeuden vähentämättömänä, jotta maksun suorittanut velallinen voisi käyttää regressioikeuttaan. Jos velkoja on laiminlyönyt tämän päästämällä jonkun velallisen vapaaksi sitoumuksesta, niin on aivan oikeudenmukaista, että velkoja, eivätkä velalliset, kärsii siitä johtuvan vahingon.” – Ks. myös *Hakulinen*, Lakimies 1940 s. 142 s.

Yhden yhteisvastuullisen velallisen päästessä pois velkavastuusta vanhentumisen – ja vastaavasti siis myös anteeksiannon – johdosta,

muiden vastuu vähenee vapautuneen pääluvun mukaisella osuudella, mutta he ovat edelleen yhteisvastuussa velkojaa kohtaan jäljelle jääneestä velasta. Säännös pääluvun mukaisesta osuudesta johtuu siitä, että regressivastuu on säännön mukaan pääluvun mukaista. Jos regressivastuu yhteisvelallisten kesken seuraa kuitenkin muuta jakoperustetta, vähenee velka yhden yhteisvastuullisen osallisen päästesä pois velkavastuusta sillä määrällä, mikä keskinäisen vastuunjaon mukaan olisi tullut vapautuneen osalle.

Ks. *Hakulinen*, Velkakirjalaki s. 46 s "Objektiivinen vaikutus on myös johonkin yhteisvastuulliseen kohdistuvalla saamisoikeuden vanhentumisella ja velan anteeksiannolla, kuitenkin vain sikäli kuin toiset velalliset tämän johdosta menettävät takautumisoikeutensa vapautuvaa velallista kohtaan eli siis yleensä velan pääluvun mukaiselta osalta. Toisten velallisten vastuu – edellyttäen että yhden velallisen vapautumisen jälkeen toisia yhteisvelallisia jää jäljelle ainakin kaksi – pysyy siis edelleen solidaarisena, mutta velan määrä on sanotun objektiivisen vaikutuksen johdosta alentunut niin, että nämä eivät ole vastuussa siitä velan osasta, mikä pääluvun *tai muun velallisten kesken noudatettavan jakoperusteen* mukaan laskettuna on sen velallisen vastuuosuus, jonka velkoja on päästänyt sitoumuksesta vapaaksi." (Kursiivi lisätty)

Jos yhteisvastuullisilla velallisilla ei ole toisiaan kohtaan regressioikeutta, velkavastuun vanhentuminen yhden yhteisvastuullisen velallisen osalta ei vaikuta muiden velkavastuuseen.

Ks. *Rekola*, Saamisoikeuden vanhentuminen II, Vammala 1938 s. 408 "Jos solidaarisessa vastuussa olevilla ei ole toisiaan vastaan regressioikeutta, niin ei saamisen vanhentuminen yhtä vastuuvollista vastaan vähennä toisten suoritusvelvollisuutta."

Ryhdyttäessä edellä esitettyjen periaatteiden valossa arvioimaan PalkkaturvaL 6 §:n 3 momenttiin perustuvan maksuvapautuksen oikeudellista merkitystä, muodostuu maksuvapautuksen vaikutusten osalta ratkaisevaksi se, mikä merkitys vapautuksella on toisen yhteisvastuullisen velallisen eli luovuttajan (konkurssipesän) velkavastuuseen. Se ratkeaa TSL 7 §:n 3 momentin nojalla. Sen mukaan luovuttaja on luovutuksensaajalle vastuussa ennen luovutusta erääntyneestä työntekijän saamisesta, jollei ole sovittu muuta. Jos siis sukulaisuus tai läheisyysyhteydessä olevaa luovutuksensaajaa ei olisi vapautettu velkavastuusta ja luovutuksensaaja olisi joutunut

maksun suorittamaan, sillä olisi ollut täysimääräinen regressioikeus luovuttajaa (konkurssipesää) kohtaan. Kun luovutuksensaaja vapautetaan omalta osaltaan vastuusta, ei luovuttajan (konkurssipesän) vastuu muutu eikä "lisäänny", sillä vaikka luovutuksensaaja olisi ollut vastuussa edelleen, ei luovuttaja (konkurssipesä) olisi voinut – kun se joutui suorittamaan velan – periä sitä luovutuksensaajalta. Luovutuksensaajan vapauttaminen vastuusta ei näin vaikuta luovuttajana olevan konkurssipesän regressioikeuteen (jota siis ei ole) eikä velan anteeksianto luovutuksensaajan osalta vähennä myöskään konkurssipesän velkamäärää. Palkkaturvaviranomaisella on oikeus näin ollen saada luovuttajan eli konkurssipesän varoista palkkaturvamäärästä luovutuksensaajan velkavastuusta vapauttamisesta huolimatta täysi suoritus.

"... jollei ole sovittu muuta."

Vaikka luovuttaja on TSL 7 §:n 3 momentin mukaan luovutuksensaajalle vastuussa ennen luovutusta erääntyneistä työntekijän saamisista, luovuttaja ja luovutuksensaaja voivat tästä keskinäisestä vastuustaan toisin sopia. Luovuttajan vastuu voidaan sopimuksin sulkea pois tai jopa sopia, että luovutuksensaaja korvaa osan niistä maksuista luovuttajalle, jotka tämä joutuu suorittamaan.

Valtion vapauttaessa luovutuksensaajan vastuusta ei tällä velan anteeksiannolla ole vaikutusta luovuttajan ja luovutuksensaajan mahdollisesti tekemään sopimukseen. Velan anteeksianto ja vastavasti velan vanhentuminen vapauttavat velallisen vain siitä velka- ja regressivastuusta, joka perustuu velvoiteoikeudellisiin velkavastuuperiaatteisiin. Valtio sopimussuhteen ulkopuolisena henkilönä ei omilla toimillaan eikä näin myöskään velan anteeksiannolla voi määrätä eikä muutoinkaan vaikuttaa sellaisten sopimusten sisältöön, jotka velan anteeksi saava velallinen on tehnyt. PalkkaturvaL 6 §:n 3 momenttiin perustuvasta maksuvapautuksesta huolimatta luovutuksensaaja on sidottu luovuttajaa kohtaan niihin velvoitteisiin, joihin hän on tämän kanssa tekemässään sopimuksessa sitoutunut.

Ks. myös *Hakulinen*, LM 1940 s. 143 "Lain kanta on siis se, että jos toinen kahdesta yhteisvelallisesta A ja B pääsee vanhentumisen johdosta vapaaksi – olkoon tämä vapautuva velallinen esim. B – hän on vapautunut sekä velastaan velkojalle että regressivastuustaan A:ta kohtaan, *mikäli regressivastuuta ei ole erityisin velallisten keskeisin sopimuksin toisin järjestetty.*" (Kursiivi lisätty)

Jos siis luovutuksensaaja olisi sitoutunut luovuttajan kanssa teke-
mässään sopimuksessa korvaamaan jotain luovuttajalle, ei luovutuk-
sensaaja vapaudu tästä vastuusta sillä, että valtio vapauttaa luovu-
tuksensaajan valtiota kohtaan vastuusta. Toisaalta luovuttaja ja luo-
vutuksensaaja eivät voi keskinäisin sopimuksin määrätä valtion oi-
keudesta. Sopivatpa luovuttaja ja luovutuksensaaja mitä tahansa
keskinäisestä vastuunjaostaan luovuttaja vastaa kuitenkin tehdystä
sopimuksesta riippumatta täysimääräisesti valtiota kohtaan, vaikka
valtio vapauttaa luovutuksensaajan velkavastuusta.

Työttömyyskassojen keskuskassan vastuusta

PalkkaturvaL 16 §:n mukaan työttömyyskassojen keskuskassa ei ole
velvollinen suorittamaan valtiolle sitä osuutta palkkaturvalain mu-
kaan maksetuista palkoista, joka on jätetty työnantajilta perimättä
lain 6 §:n 3 momentin nojalla. Mainittu 16 § kuuluu tältä osin seuraa-
vasti:

”Työttömyyskassalaissa (603/84) tarkoitetun työttömyyskasso-
jen keskuskassan on vuosittain jälkikäteän korvattava valtiolle
työntekijöille palkkaturvana maksettujen määrien ja työnanta-
jilta 5 §:n 1 momentin mukaan perittyjen pääomamäärien ero-
tus. Tästä erotuksesta on kuitenkin vähennettävä se, mitä palk-
katurvana on maksettu työntekijän 4 §:n 3 momentissa tarkoi-
tetusta laiminlyömisestä huolimatta, sekä työnantajilta 6 §:n 3
momentin nojalla perimättä jätetyt määrät.”

Säännös on perusteltu, sillä valtion vapauttaessa työnantajan Palk-
katurvaL 6 §:n 3 momentin nojalla velkavastuusta valtio ja työvoi-
maviranomaiset määräisivät asiallisesti työttömyyskassojen keskus-
kassan varoista, mikäli myös anteeksiannetut palkkaturvalain mu-
kaiset maksut olisi korvattava valtiolle.

Jos työttömyyskassojen keskuskassan vastuusuutta ratkaistaes-
sa lähdetään muodollisesti palkkaturvalain sanamuodosta, keskus-
kassan vastuuongelma näyttää yksinkertaiselta. Koska keskuskassan
vastuusuudesta on vähennettävä lainkohdan sanamuodon mukaan
6 §:n 3 momentin nojalla perimättä jätetyt määrät ja luovutuksensaa-
jalta on lainkohdan nojalla jätetty perimättä tietty summa, se olisi
vähennettävä keskuskassan vastuusuudesta. Tämän muodollisen
päättelyn vastapainoksi voidaan kuitenkin huomauttaa, että 6 §:n 3
momentin anteeksiannosta ei edellä esitetyn mukaan ole aiheutunut

velkavastuun markkamääräistä pienentymistä, koska luovuttaja on anteeksiannosta huolimatta edelleen vastuussa koko määrästä. Tällä perusteella voitaisiin esittää, ettei vähennystä olisi tässä tapauksessa lainkaan tehtävä.

Syntyvään ristiriitaan ei saada suoraan vastausta palkkaturvalaista. Se, ettei asiaan ole lakia säädettäessä kiinnitetty huomiota, saattaa johtua siitä, että ennen TSL 7 §:n viimeistä muutosta eivät yhteisvastuutilanteet olleet samassa määrin ajankohtaisia kuin asia on lainkohdan muutoksen jälkeen. Tämän vuoksi ongelmaa ei ole perusteltua ratkaista pelkästään palkkaturvalain säännösten sanamuotoa muodollisesti soveltaen, vaan ratkaisu olisi tehtävä sen mukaan, mitkä ovat maksuvapautuksen tosiasialliset vaikutukset. Lähtökohdaksi on tällöin otettava se, ettei palkkaturvalain nojalla annettavilla maksuvapautuksilla voida määrätä työttömyyskassojen keskuskassan varoista siitäkään huolimatta, että varat osittain ovat molemmissa tapauksissa valtion varoja. Näin ollen työttömyyskassojen keskuskassalle esitettävästä laskusta on lähtökohtaisesti vähennettävä se markkamäärä, jolla luovutuksensaaja on PalkkaturvaL 6 §:n 3 momentin nojalla vapautettu velkavastuusta. Jos kuitenkin luovuttajalta – siis konkurssiomaisuudesta – saadaan perittyä niitä palkkasaatavia, joista vapautettu luovutuksensaajakin oli vastuussa, näin perityksi saatavat erät pienentävät sitä määrää, mikä keskuskassalle esitettävästä laskusta vähennetään. Jos palkkasaatavia on saatu perittyä konkurssipesästä, ne kuuluvat niihin työnantajilta 5 §:n 1 momentin mukaan perittyihin eriin, jotka on otettava koko työttömyyskassojen keskuskassalle esitettävän laskun laskelman pohjaksi. Kassalta ei voida periä maksuja, jotka on saatu muualta perityiksi. Jos luovutuksensaaja on vapautettu palkkasaatavien maksusta, mutta ne on sitten saatu luovuttajalta perityiksi, anteeksianto menettää tältä osin merkityksensä.

Toisaalta anteeksi annettu määrä on vähennettävä keskuskassalle esitettävästä laskusta siltä osin kuin luovutuksensaaja on vapautettu vastuusta eikä palkkavelkoja ole saatu perityiksi luovuttajalta. Oikeudellisesti luovuttaja on kyllä luovutuksensaajan maksuvapautuksesta huolimatta edellä esitetyn mukaan vastuussa anteeksiannosta huolimatta koko määrästä, mutta jos niitä ei voida konkurssin johdosta periä, tosiasiallisesti on maksun anteeksi antamisesta ollut seurauksena saamisoikeuden menettäminen tältä osin. Tosin ei voida tietää, olisivatko maksuvapautuksen saaneet luovutuksensaajatkaan pystyneet konkurssipesästä saamatta jääneen palkkavelkaosuuden maksamaan, mutta kun anteeksianto on tapahtunut, ei tämän selvit-

täminen ole jälkikäteen luotettavasti mahdollista. Tämän vuoksi olisi työttömyyskassojen keskuskassalle esitettävästä laskusta vähennettävä luovutuksensaajalle anteeksi annetun määrän ja konkurssissa perityksi saadun määrän välinen erotus.